

PROCEEDINGS OF

**THE 1st National and International
Sripatum University Khon Kaen
Conference 2023**

**การประชุมสัมมนาวิชาการ
ระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 1**

มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น ร่วมกับ
สมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทยและมหาวิทยาลัยในเครือฯ

ภายใต้หัวข้อ

“อนาคตภาพวิชาชีพครู / ผู้บริหาร : ต่อความหวัง ความท้าทาย และการคงอยู่”

4 February 2023

Sripatum University, Khon Kaen Campus
Khon Kaen, Thailand

**Proceedings of the 1st National and International Sripatum University
Khon Kaen Conference 2023**
**Theme “the Future of the Profession of Teachers and Administrators:
Expectations, Challenges and Persistence”**

รายงานสืบเนื่อง งานประชุมสัมมนาวิชาการระดับชาติและนานาชาติ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น ร่วมกับ สมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา
แห่งประเทศไทย และมหาวิทยาลัยในเครือฯ ครั้งที่ 1
ภายใต้หัวข้อ “อนาคตภาพวิชาชีพครู / ผู้บริหาร : ต่อความหวัง ความท้าทาย และการคงอยู่”
วันเสาร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ 2566 ณ โรงแรมเจริญธานี จังหวัดขอนแก่น

Organized by

Graduate
College of Management

SPU
SRIPATUM
UNIVERSITY

In Cooperation with

ISBN: 978-974-655-473-2

สารจากผู้บริหาร

มหาวิทยาลัยศรีปทุม เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนชั้นนำ ในการสร้างมืออาชีพและมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้เป็นเป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ มีคุณธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นที่ยอมรับของสังคม ภายใต้ปรัชญาที่ว่า “การศึกษาสร้างคน คนสร้างชาติ” สำหรับพันธกิจด้านการวิจัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม ส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์ผลิตผลงานวิจัย ผลงานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมที่มีคุณภาพ พิจารณาจัดสรรทุนวิจัยให้กับคณาจารย์ในหัวข้อที่สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย และยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนพันธกิจการสร้างเครือข่ายการวิจัย การบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัย การส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยในระดับชาติและนานาชาติ และการนำผลงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวาง ภายใต้ปณิธานของมหาวิทยาลัย “ปัญญา เชี่ยวชาญ เบิกบาน คุณธรรม” และสอดคล้องกับเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและเปี่ยมด้วยพลัง (Dynamic University)

การจัดการประชุมสัมมนาวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น ร่วมกับสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย และมหาวิทยาลัยในเครือฯ ครั้งที่ 1 ภายใต้หัวข้อ “อนาคตภาพวิชาชีพครู / ผู้บริหาร : ต่อความหวัง ความท้าทาย และการคงอยู่” เป็นกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อให้คณาจารย์ นิสิต นักศึกษา ได้มีโอกาสนำเสนอผลงานที่สร้างสรรค์ และนวัตกรรมต่างๆ เผยแพร่ผลงานที่หลากหลายทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ ทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานวิจัยมากขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เกิดบรรยากาศทางวิชาการ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายนักวิจัยและความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานหรือภาคส่วนอื่นๆ ที่จะนำไปสู่การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางและยั่งยืนต่อไป

ดร.รัชนีพร พุคยาภรณ์ พุกกะมาน

อธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Dr.Rutchaneeporn Pookayaporn Phukkamarn

President, Sripatum University, Thailand

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรรยา พุคยาภรณ์

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น

Asst. Prof. Dr. Junya Pookayaporn

Assistant to the President, Sripatum University, Khon Kaen Thailand

สารจากคณะผู้จัดการประชุม

ยินดีต้อนรับผู้เข้าร่วมการจัดการประชุมสัมมนาวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น ครั้งที่ 1 ภายใต้หัวข้อ “อนาคตภาพวิชาชีพครู / ผู้บริหาร : ต่อความหวัง ความท้าทาย และการคงอยู่” ในวันที่เสาร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 โดยมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น เจ้าภาพหลัก ร่วมกับ สมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย และมหาวิทยาลัยในเครือข่ายทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ในนามของคณะผู้จัดการประชุม ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอรารวรรณ์ เลขานุการ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และ ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ ดร.ธีระ รุญเจริญ ที่ได้ให้เกียรติปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “อนาคตภาพวิชาชีพครู / ผู้บริหาร : ต่อความหวัง ความท้าทาย และการคงอยู่” และขอขอบคุณประธาน คณะกรรมการในท้องถิ่นเสนอผลงาน ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ (Peer Reviewers) ทุกท่าน ตลอดจนผู้เข้าร่วมการประชุมวิชาการฯ และคณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการฯ ที่ทำให้การจัดการประชุมวิชาการฯ ในครั้งนี้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ทุกประการ

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต อุ๋อัน

คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ

Assoc. Prof. Dr. Vichit U-on

Dean of Graduate College of Management, Sripatum University.

รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์

รองคณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น
Assoc. Prof. Dr. Sutum Thammatasanon,
Vice Dean of Graduate College of Management, Sripatum University,
Khon Kaen Thailand.

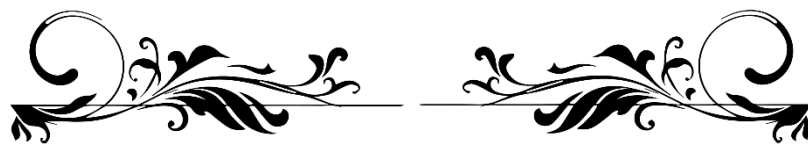
รองศาสตราจารย์ ดร.จินฉนวนัตร์ ปะโคตัง

Assoc. Prof. Dr. Jinnawat Pakotung
นายกสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย
President of the Educational Administration Professional
Development Association of Thailand.

รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร

Assoc. Prof. Dr. Chaiya Pawabutr
ประธานเครือข่ายสาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
President of the Network of Educational Administration Programs University
in the Northeast.

Keynote Speaker

รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ
เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา

ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ ดร.ธีระ รุญเจริญ
ประธานที่ปรึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
และหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

เมื่อกล่าวถึงการประกอบวิชาชีพครู / ผู้บริหารการศึกษา ในยุคของการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันของโลกที่นับวันจะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถือได้ว่าผู้ที่อยู่ในวิชาชีพนี้จะต้องเผชิญกับโจทย์และความท้าทายที่หลากหลายเหนือสิ่งอื่นใดเมื่อวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องและเป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตของคนในสังคมด้วยแล้ว ครู / ผู้บริหารการศึกษา ยังต้องพัฒนาและยกระดับตนเองให้ก้าวทันนวัตกรรมและเทคโนโลยี ผสมผสานกับองค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจสังคมและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

คุณภาพของการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู / ผู้บริหารการศึกษา เป็นสำคัญ เพราะครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษาให้บรรลุจุดหมายปลายทางได้ การปฏิรูปการศึกษาจะสำเร็จได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับครู ด้วยเหตุนี้ ครูจึงต้องเป็นผู้นำ รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม มีการปรับเปลี่ยนบทบาทตนเองให้เป็นผู้ในการเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างเยาวชนรุ่นใหม่ให้มีคุณภาพได้เหมาะสมกับยุคสมัย นอกจากความเปลี่ยนแปลงทางสังคมแล้วยังมีการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายในวิชาชีพครู เช่น นโยบายการปฏิรูปครู นโยบายของการผลิตและพัฒนาครู แผนการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานการศึกษา และปัจจัยภายนอกวิชาชีพครู เช่น การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจการเมือง สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อการศึกษาไทยและส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู / ผู้บริหารการศึกษา ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทของครูให้มีลักษณะเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง

การพัฒนาการศึกษาและวิชาชีพครู / ผู้บริหารการศึกษา เติมเต็มการสูญเสียโอกาสทางการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Loss) และการฟื้นคืนการเรียนรู้ (Learning Gain) พลิกวิกฤตหลังสถานการณ์โควิดให้เป็นโอกาส ก้าวผ่านความท้าทายสู่ออนาคตของวิชาชีพทางการศึกษา ด้วยการพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้ต่างๆ ผ่านเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา ถือว่ามีความสำคัญยิ่ง และเพื่อการเปลี่ยนแปลงสู่คุณภาพทั้งทักษะชีวิต สุขภาวะทางอารมณ์ สังคม และปัญญา

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ ดร.ธีระ รุญเจริญ
ศาสตราจารย์ สำเรียง เมฆเกรียงไกร
ศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ยี่มิวิไล
ศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ ศิริไกร
รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต อุ๋อัน
รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์
รองศาสตราจารย์ ดร.จินฉัตร ปะโคทั้ง
รองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิศ ดาราวงษ์
รองศาสตราจารย์ ดร.ละเอียด จงกลนี้
รองศาสตราจารย์ ดร.สุบิน ยุระรัช
รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์
รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญวิช วิเชียรพันธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ชัยกิจอุราใจ
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยากร หวังมหาพร
รองศาสตราจารย์ ดร.พิกุล ภูมิโคกรักษ์
รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวนารถ พันธุ์เพ็ง
รองศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ เพียรวัฒนะกุลชัย
รองศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ ชัยทองคำ
รองศาสตราจารย์ สมทรง ลีตลายน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยารัตน์ ธีระชนชัยกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงไกร สัจจะหยุดภัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราพร ระโหฐาน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐสพันธ์ เผ่าพันธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรีณี มณีศรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิลุบล ศิวบรรวัฒนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัติ จันทราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิติน อินทมาโน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ คุณปลื้ม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รวิภา ครุจินตานนท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชณี จรุงศิริวัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ไทยมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวิษณุ เลิศไทยตระกูล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพิน ฉายศิริไพบูลย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุพงศ์ อวิรุทธา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฉราพร โชติพิฤกษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังกุล ลาภเนศ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัยรัตน์ เมืองแสน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวรรณ มีอนันต์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิชัย ตรีห่านศรี
อาจารย์ ดร.กฤตพัฒน์ พลคราม
อาจารย์ ดร.คชาภรณ์ วงศ์ชัยสุวรรณ
อาจารย์ ดร.ชาติชาย นรเศรษฐาภรณ์
อาจารย์ ดร.ฉัตรชัย ราคา
อาจารย์ ดร.ชีวรรณ เจริญสุข
อาจารย์ ดร.เชิดศักดิ์ ศรีสง่าชัย
อาจารย์ ดร.ติศกุล เกษมสวัสดิ์
อาจารย์ ดร.นนทิพันธ์ ประยูรหงษ์
อาจารย์ ดร.บุญเกียรติ วิสิทธิกาศ
อาจารย์ ดร.ประกายใจ อรจันทร์
อาจารย์ ดร.พิเชษฐ์ เบญจรงค์รัตน์
อาจารย์ ดร.พินโย พรหมเมือง
อาจารย์ ดร.นวรรตน์ แซ่ไคว้
อาจารย์ ดร.ภานุมาส ทองสุคติ
อาจารย์ ดร.ภูมิไพรัตน์ อนุพันธ์
อาจารย์ ดร.มุกดาฉาย แสนเมือง
อาจารย์ ดร.รัชกร ประเสริฐเตสัง
อาจารย์ ดร.วรพล วัฒนานนท์
อาจารย์ ดร.วิรัช เจริญเชื้อ
อาจารย์ ดร.สมหวัง พันธะลี
อาจารย์ ดร.สรพล บุรณกุล
อาจารย์ ดร.สุกัญญา ทิพหา
อาจารย์ ดร.สุพรรณิ สมานญาติ
อาจารย์ ดร.สุวัฒน์ จรรยาพูน
อาจารย์ ดร.เสนห์ คำสมหมาย
อาจารย์ ดร.อนุรักษ์ เรืองรอบ
อาจารย์ ดร.อรอนงค์ ภูเจริญ
อาจารย์ ดร.อตัณย์ สายรัตน์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณี สิริสุขศิลป์
รองศาสตราจารย์ ดร.วัลภา อารีรัตน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดาวรุ่งวรรณ ถวิลการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตนิตา ดวงวิไล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูทธ ชูสอน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์
รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แซ่ม้อย

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแหง
รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน
รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรือนการ
รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี วงศ์สะพาน
รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรือนนการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันยรัตน์ สอนสุภาพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภมรพรรณ ยุระยาตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราพร เอราวรรณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนดล ภูสีฤทธิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรพร ชะโน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนนท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิต อาษานอก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงส์
อาจารย์ ดร.ชนยุตภูษ ช้างเพชร
อาจารย์ ดร.สุรเชษฐ์ น้อยฤทธิ์

มหาวิทยาลัยบูรพา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาวุธ อีระวงษ์ชิตตระกูล
รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามมกนก
รองศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ
อาจารย์ ดร.ภคณัฐ จันทนวรรณ สัมพงษ์ธรรม
อาจารย์ ดร.ปุ่นนิษฐา มาเชค
อาจารย์ ดร.ภัทรารุช รักกลิ่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกลี
รองศาสตราจารย์ สุรีย์พร พานิช้อตรา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรินทร์ รุจิรานุกูล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภดล แสงแสง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวัลรัตน์ สมนึก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนธยา กุลกัลยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐพันธ์ อรชุน
อาจารย์ ดร.สิตาง เจริญวงศ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร
รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไหล
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรดร จันวันดี
อาจารย์ ดร.สุรัตน์ ดวงชาทม
อาจารย์ ดร.เยาวลักษณ์ สุตะโคตร
อาจารย์ ดร.เพ็ญผกา ปัญญา
อาจารย์ ดร.สมัทนา หาญสุรีย์

มหาวิทยาลัยนครพนม

รองศาสตราจารย์ ดร.นิราศ จันทจริต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รชฏ สุวรรณภูมิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาลี ศรีพุทธรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยเอก ดร.ชาญวิทย์
หาญรินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

รองศาสตราจารย์ ดร.พัทธาวิน นาใจแก้ว
รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย วรกีเกษมสกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนายุทธ เขยบาล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หนูกร ปฐมพรพร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล เพ็งจันทน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พร จารุจิตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรินทร์ ชมภูวิเศษ
อาจารย์ ดร.นวัตกร หอมสิน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรวรรณ นันทแพทย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

รองศาสตราจารย์ ดร.อุดมพันธ์ พิษณุประเสริฐ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปตาพล

รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตร้อยเอ็ด

รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมยไธสง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ ผั้นสว่าง

อาจารย์ ดร.พรทิวา ชนะโยธา

อาจารย์ ดร.ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี

อาจารย์ ดร.ไพรัช พันชมภู

พระครู กิตติวราทร ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตล้านนา

พระมหาวิระศักดิ์ สุระเมธี, ผศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

พระครูธรรมมาภิสมัย, ผศ.ดร.

พระมหาศุภชัย สุภกิจใจ, ผศ.ดร.

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพียงแข ภูผายาง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิธาน วรรณวัลย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ ภูสิงห์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริศักดิ์ อัจฉวิชัย

อาจารย์ ดร.เพ็ญนภา สุขเสริม

มหาวิทยาลัยทักษิณ

รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งซัชดาพร เวหะชาติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาส ศรีจำนงค์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ บางวิเศษ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดินาภรณ์ นันท์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุรงค์ ธนะสีลังกูร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ ทานอก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาพ ผู้รุ่งเรือง

อาจารย์ ดร.วินัย ทองภูบาล

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนคิด มะเสนะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ธร สิงห์พันธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรวลัย โคตรตะ

อาจารย์ ดร.ปัญญา ตรีเลิศพจน์กุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณก ดวงชาทม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยากานต์ เรืองสุวรรณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภธนกฤษ ยอดสละ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันชัย กากแก้ว

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงเดช สอนใจ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตขอนแก่น

ศาสตราจารย์ ดร.กนกอร สมปราษฎ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

อาจารย์ ดร.สุมนา จันทรราช

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ศิริสุทธิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วานิช ประเสริฐพร
รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลาด จันทรมบัติ
อาจารย์ ดร.พา อักษรเสื่อ

วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ชนะวงศ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์
อาจารย์ ดร.จิราพร วิชระโกชน์

นักวิชาการอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกวัฒน์ เทศบุตร
อาจารย์ ดร.อนันต์ นามทองตัน
อาจารย์ ดร.ชาญวิทย์ หมุนอุดม
อาจารย์ ดร.เจตพิณิจ รอบคอบ
อาจารย์ ดร.เชษฐพงศ์ สุขปาน
อาจารย์ ดร.ศรุต บุญโนนแต่
อาจารย์ ดร.สุรัตน์ ดวงชาทม

BUS-058	อิทธิพลของการวางแผนภาษีต่อผลการดำเนินงาน: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย... 1,050 เจษฎา เพ็ชรวิจิตร, อภิญา แก้วกลม, พรพิชชา เขยโพธิ์, รัตนาภรณ์ ต้นพุดชา, มัลลตรา ใจสบาย, สุวิมล จงเจริญสมบัติ, เกษมศพล หุ่นจะบก และ สมศักดิ์ จินตวัฒน์กุล	1,050
BUS-059	ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ..... 1,058 สุวพันธ์ จันทร์ธรรม, กนกวรรณ ชวนกระโทก, ภูริพัฒน์ ภูวนา, รุ่งทิวา ลีอกลาง, วภาดา คำแสง , สุรรัตน์ นาเจริญ, อภิญา นันกลาง และ จันทร์เพ็ญ ธงไชย	1,058
BUS-060	การจัดการโซ่อุปทานและโลจิสติกส์โรงแรม หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กรณีศึกษา โรงแรมแห่งหนึ่งในจังหวัดลำปาง..... 1,065 ปัญจพร จันทะวงษ์ และ อัมพันธ์นิชา ธัญญาชัยรัตน์	1,065
BUS-061	แนวทางการพัฒนาระบบการซื้อขายสินค้าและบริการสำหรับตลาดชุมชนออนไลน์..... 1,074 สุนิษา กฐินเทศ และ ศจีมาจ ณ วิเชียร	1,074
BUS-062	การปรับตัวและทัศนคติที่ส่งผลต่อความคาดหวังในชีวิตของกลุ่มแรงงานต่างด้าวจังหวัดสมุทรปราการ..... 1,082 ศรดา สิงสาร, ธนินท์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ และ ฐิตาทิพ ปานโรจน์	1,082
BUS-063	อิทธิพลของการสื่อสารการตลาดดิจิทัลและการรับรู้ต่อโฆษณาผ่านสื่อโซเชียลที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ช่องทาง ออนไลน์ในภาวะโควิด-19..... 1,091 กรกานต์ ปิงพงศากุล, ชื่นจิตต์ แจ่มเจนกิต และ ทรงพร หาญสันติ	1,091
BUS-064	ความพึงพอใจในการทำงานของพนักงาน: กรณีศึกษาสถานประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์จากสำลี..... 1,099 จิระนันท์ มาลาศรี, อานนท์ พนารักษ์, และ ฤดี นิยมรัตน์	1,099
BUS-065	การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจชำระหนี้ของลูกค้าหนี้อาคารออมสิน: กรณีศึกษาของสาขาในอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม..... 1,108 วัชรพงศ์ ศรีอุทัย และ ธฤตพน อุสวัสดิ์	1,108
BUS-066	อิทธิพลของส่วนประสมทางการตลาดและการสื่อสารการตลาดออนไลน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการรับส่งอาหารของ ผู้บริโภคในจังหวัดสุราษฎร์ธานี..... 1,116 พิมพ์ชนก มีเดช, พิมพ์แพร ศรีสวัสดิ์ และ สนิยาธร นาคพิน	1,116
BUS-067	แนวทางการเพิ่มจำนวนลูกหนี้ให้สมัครเข้ามาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ค้างชำระไม่เกิน 90 วัน (สถานะ Non-Npls) ของธนาคารออมสิน เขตเชียงราย..... 1,128 อรชร คชนิล, ผลดี พลสารรัมย์ และ ฐานิตา ฮ่องฤกษ์	1,128
BUS-068	การลดเวลาการค้นหาสินค้าไม่ตรงใจโดยใช้หลักการจัดวางตำแหน่งตายตัวบริษัทกรณีศึกษา: บริษัทอ็อป อีคอมเมิร์ซ จำกัด..... 1,136 ปานฤทัย จิมรัก, กรวิภา คำดี, บั๊กนก ธรรมชัยภูมิ และ ภาณุพงษ์ ศรีมุงกุล	1,136
BUS-069	รูปแบบและพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ..... 1,143 ณัฐธิดา นำพรชาวาลรุ่ง, ธนินท์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ และ ฐิตาทิพ ปานโรจน์	1,143
BUS-070	การจัดการความเสี่ยงสำหรับการลงทุนเพื่อเกษียณอายุของข้าราชการครู ในพื้นที่เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร..... 1,152 ปรวิวัฒน์ พลายนเล็ก, ธนินท์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ และ ฐิตาทิพ ปานโรจน์	1,152
BUS-071	ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสมรรถนะทางการเงินที่ส่งผลต่อทัศนคติในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของคน Generation Z ใน จังหวัดนนทบุรี..... 1,160 กนกพิชญ์ ชัยชนะ, ธนินท์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ และ ฐิตาทิพ ปานโรจน์	1,160
BUS-072	แนวทางการแก้ปัญหากระบวนการขนส่งสินค้าล่าช้าโดยใช้หลักการ ECRS กรณีศึกษา: บริษัท สิทธิ โลจิสติกส์ (ประเทศไทย) จำกัด..... 1,168 สุชาดา พุทธิโก, ปรีดา อาสนานี, คานันท์นิจ จ้ายหนองบัว และ ภาณุพงษ์ ศรีมุงกุล	1,168

บทความระดับชาติ
กลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจและเศรษฐศาสตร์

1st
**SPUKKNIC
2023**

รูปแบบและพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
Patterns and behaviors of saving for retirement of government personnel at Bang Khun Thian
District Office, Bangkok

ณัฐธิดา นำพรชวาลรุ่ง (Natthida Numpornchawalrung)¹

ธนินทร์รัฐ รัตนพงษ์ภิญโญ (Taninrat Rattanapongpinyo)²

ฐิดาทิพ ปานโรจน์ (Thidatip Panrot)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐ 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของบุคลากรภาครัฐ 3) เพื่อศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมการออมเงินจำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ 4) เพื่อศึกษาความแตกต่างของรูปแบบการออมเงินจำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างบุคลากรภาครัฐ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลแบบวิธีเจาะจงโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ โดยนำผลมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติต่างๆ ได้แก่ การวิเคราะห์สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยค่าสถิติพื้นฐานต่างๆ และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน t-test (เพศ) และ ANOVA

ผลการศึกษาพบว่า (1) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่รายได้ต่อเดือน สถานภาพส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (2) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ไม่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่รายได้ต่อเดือน สถานภาพส่งผลต่อรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ: พฤติกรรมการออมเงิน, รูปแบบการออมเงิน

abstract

The objectives of this research were 1) to study the retirement savings model of government personnel, 2) to study the savings behavior of government personnel, and 3) to study the differences in savings behavior classified by factors. Demographics 4) To study the differences of savings patterns classified by demographic factors. by studying from a sample of government personnel Under the Bang Khun Thian District Office, Bangkok, 400 people, using a quantitative research method to collect data using online questionnaires. The results were analyzed with various statistical values, such as descriptive statistics analysis with various basic statistics. Hypotheses were tested by analysis of variance, t-test (sex) and ANOVA.

The results of the study showed that (1) demographic factors such as gender, age, did not affect the retirement saving behavior of government personnel at the statistical significance level of 0.05. Status affected the retirement savings behavior of government personnel at the statistical significance level of 0.05. (2) Demographic factors such as gender, age did not affect the retirement savings patterns of government personnel at the significant level. Statistics 0.05 but monthly income Status affects retirement savings patterns of government personnel at the statistical significance level of 0.05.

Keywords: saving behavior, saving pattern

¹ มหาวิทยาลัยศิลปากร; Silpakorn University Corresponding author, e-mail: numpornchawalru_n@silpakorn.edu, Tel. 095-1596123

² คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร; Faculty of Management Science, Silpakorn University; Email: taninrata@gmail.com

³ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร; Faculty of Management Science, Silpakorn University; Email: tidathip@ms.su.ac.t

ที่มาและความสำคัญ

ในปัจจุบันนั้นโลกเราได้มีการพัฒนาก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านสังคม การศึกษา การเมือง และด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัยเช่นกัน ซึ่งด้านเศรษฐกิจในประเทศไทยในปัจจุบันนี้ค่อนข้างที่จะถดถอยลงเรื่อยๆ ส่งผลให้มนุษย์ต้องมีการปรับตัวในการใช้ชีวิตที่ลำบากมากขึ้น โดยผู้คนที่อยู่ในช่วงวัยทำงานที่ทำงานในภาครัฐและเอกชนก็โดนผลกระทบนี้ด้วยเป็นอย่างมาก แต่ในส่วนของการทำงานในภาครัฐค่อนข้างมีปัจจัยหลายอย่างในทั้งเรื่องของเงินเดือน ตำแหน่ง และการสนับสนุนต่างจากภาครัฐ ซึ่งอาจจะไม่ได้ปรับเปลี่ยนไปตามสภาพสังคมและเศรษฐกิจ ดังนั้นจึงจะต้องมีการศึกษาเรื่องรูปแบบและพฤติกรรมในการออมเงิน เพื่อที่จะได้วางแผนในการใช้ชีวิตให้คงดำรงอยู่รอดได้ตั้งแต่ปัจจุบันจนถึงเกษียณอายุ

การทำงานในสังกัดภาครัฐนั้นค่อนข้างที่จะมีกฎเกณฑ์หรือข้อจำกัดมากมาย แต่ก็ยังมีสวัสดิการต่างๆมาช่วยในเรื่องของการเงิน ในส่วนของเงินเดือนนั้น ซึ่งสวนทางกับเศรษฐกิจตอนนี้เป็นอย่างมาก บุคลากรภาครัฐจึงพึ่งแต่สวัสดิการของภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ แต่บุคลากรภาครัฐบางคนไม่ได้ตระหนักถึงการออมสักเท่าไร เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เป็นสาเหตุให้ต้องใช้จ่ายเงินที่นอกเหนือจากสวัสดิการของภาครัฐ อาจจะทำให้เกิดปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายที่ไม่เพียงพอและนำไปสู่การกู้ยืมได้ จึงควรมีการคิดและวางแผนการออมเงินขึ้นเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาเรื่องการเงิน และเพื่อเป้าหมายในการใช้จ่ายต่างๆและการนำไปลงทุนในอนาคต ทำให้บุคลากรภาครัฐสามารถมีรายได้เพียงพอสำหรับใช้จ่ายยามเกษียณอายุโดยไม่เป็นภาระของครอบครัวและสังคม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องรูปแบบและพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐ เพื่อให้ทราบถึงพื้นฐานในการวางแผนทางการเงินของบุคลากรภาครัฐ สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ว่ามีพฤติกรรมและรูปแบบการออมเงินเป็นอย่างไร โดยผลการศึกษา นอกจากจะเป็นประโยชน์โดยตรงกับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ยังมีส่วนในการสร้างเงินออมของประเทศในภาพรวมด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐ
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของบุคลากรภาครัฐ
3. เพื่อศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมการออมเงินจำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์
4. เพื่อศึกษาความแตกต่างของรูปแบบการออมเงินจำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

นิยามศัพท์

1. พฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุ คือ การกระทำหรือนิสัยส่วนบุคคลที่แสดงออกในลักษณะของจำนวนเงินออมที่มาจากรายได้มาเก็บสะสมไว้ เพื่อมีไว้ใช้จ่ายในตอนเกษียณอายุ โดยพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุแต่ละบุคคลจะมีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป เช่น ความถี่ในการออม จำนวนเงินในการออมระยะเวลาในการออม และวัตถุประสงค์ในการออม

2. รูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุ คือ ลักษณะการออมเงินของแต่ละบุคคล ซึ่งรูปแบบจะแตกต่างกันไปตามปัจจัยต่างๆ โดยแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ ดังนี้

2.1) การฝากเงินกับธนาคาร คือ เงินฝากที่ฝากไว้กับธนาคาร หรือสถาบันการเงินต่างๆ ซึ่งเป็นวิธีการที่มีความสะดวกและง่าย และมีความมั่นคงสูง เนื่องจากสถาบันหรือธนาคารนั้นมีการให้บริการที่กว้างขวาง เงินฝากจะได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย ซึ่งอยู่กับประเภทของบัญชีเงินฝาก เช่น บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ บัญชีเงินฝากประจำ และบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน

2.2) การประกันชีวิต คือ เป็นเครื่องมือการออมที่สร้างหลักประกันความมั่นคงให้กับชีวิต เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด การทำประกันชีวิตจึงเป็นการลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น โดยมีประกันชีวิตที่สำคัญ ได้แก่ ประกันชีวิตแบบตลอดชีวิต ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ประกันชีวิตแบบบำนาญ และประกันชีวิตควบการลงทุน

2.3) ตราสารหนี้ คือ สินทรัพย์ทางการเงินที่ให้สิทธิการเป็นเจ้าของให้แก่ผู้ลงทุน ซึ่งผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยอย่างสม่ำเสมอตามระยะเวลาที่กำหนด และเมื่อถึงวันครบอายุที่กำหนดไว้ ผู้ลงทุนก็จะได้รับเงินต้นคืน โดยแบ่งตราสารหนี้ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- ตราสารหนี้ที่ออกโดยรัฐบาล เช่น พันธบัตรรัฐบาล ตั๋วเงินคลัง
- ตราสารหนี้ที่ออกโดยเอกชน หรือหุ้นกู้

2.4) กองทุนรวม คือ การลงทุนในรูปแบบหนึ่งซึ่งผู้ลงทุนนำเงินของตนเองมาลงทุนร่วมกัน โดยมีผู้จัดการกองทุนนำเงินไปลงในหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์ประเภทต่างๆตามนโยบายการลงทุนที่ได้ตกลงกันไว้ และได้รับผลตอบแทนก็จะสะสมไว้ในกองทุนรวม ซึ่งผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนในรูปของกำไรที่จะได้รับจากการขายหน่วยลงทุนที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น หรือการได้ปรับเงินปันผล โดยที่ผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวนเงินที่ได้ลงทุนไป

2.5) ทรสารอื่นๆ เช่น ทรสารทุน ทรสารอนุพันธ์ และทรสารกึ่งหนี้กึ่งทุน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือบุคลากรภาครัฐสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานครค่านวนขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ (Yamane) ได้ขนาดตัวอย่าง 400 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินและรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐ และศึกษาพฤติกรรมการออมเงินที่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของภาครัฐ

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ข้อมูลปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน สถานภาพ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

1.2 พฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุ ประกอบด้วย ความถี่ในการออม จำนวนเงินในการออม ระยะเวลาในการออม วัตถุประสงค์ในการออม

1.3 รูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุ ประกอบด้วย การฝากเงินกับธนาคาร การประกันชีวิต ทรสารหนี้ กองทุนรวม ทรสารอื่นๆ

ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยใช้พื้นที่ศึกษา คือ สำนักงานเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลาตั้งแต่ เดือนกันยายน 2565 - เดือนมกราคม 2566 รวมระยะเวลา 5 เดือน

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม ทำให้ทราบว่า การออมทำให้ผู้ออมสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้ได้ ไม่ว่าจะออมเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามเจ็บป่วยหรือชรา เพื่อการศึกษา เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงของชีวิตหรือเพื่อเก็บไว้ใช้ในอนาคตรหรือหลังเกษียณอายุก็ตาม (ปิยกานต์ อจารีวุฒิ, 2554)

การออมจะเกิดขึ้นไม่ได้หากผู้ออมไม่มีพฤติกรรมการออม ผู้ออมควรมีระเบียบวินัยในการออม ไม่ใช่จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย ควรมีการวางแผนหรือการบริหารการเงินของตนเองแก้ปัญหาได้โดยใช้แนวทางการเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย โดยหากผู้ออมมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการออมจะส่งผลให้เกิดความมั่งคั่งในชีวิต ซึ่งอันดับแรกนั้น ผู้ออมสามารถกำหนดการออม รูปแบบการออมต่างๆ ได้แรงบันดาลใจหรือเป้าหมายในการออมของตนเองและปัจจัยสำคัญที่สุดสำหรับการออมนั้นคือ การมีรายได้ หากมีรายได้มากก็ทำให้ผู้ออมเกิดสภาพคล่องทางการเงินสูงและผู้ออมควรจัดทำแผนสำรองเพื่อรองรับความเสี่ยงต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดสภาพคล่องทางการเงินที่ลดลง เช่น การเกิดปัญหาการเมือง ภาวะเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอนของประเทศ ความเสี่ยงและความมั่นคงของสถาบันการเงินต่างๆ เป็นต้น (ใจเดียว โกลมเพ็ชร, 2554)

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการออม

รายได้ที่ผู้ออมได้รับถือว่าเป็นตัวกำหนดรูปแบบการออมของแต่ละบุคคล โดยส่วนใหญ่มีการออมเงินในรูปแบบของการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินต่างๆ ซึ่งผู้ออมจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านผลตอบแทนที่จะได้จากการออมด้วย อาทิเช่น การได้รับยกเว้นภาษีดอกเบี้ยเงินฝาก (สุภาวดี สมะณี, 2556)

รัตนา สายคณิต (2543) ได้ให้ความหมายของการออม หมายถึง ส่วนที่เหลือของรายได้หักค่าใช้จ่ายหรือการบริโภคและภาษี ซึ่งก็คือ รายได้สุทธิหลังหักภาษี โดยการออมมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับรายได้ กล่าวคือ ถ้ารายได้สุทธิหลังหักภาษีต่ำ การออมย่อมต่ำด้วยเช่นกัน

นภาพร เรืองสกุล (2549) ได้ให้ความหมายของการออม หมายถึง รายได้ส่วนที่เหลืออยู่หลังหักค่าใช้จ่าย โดยที่รายได้ส่วนที่เหลือนั้นเรียกว่าเงินออม

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

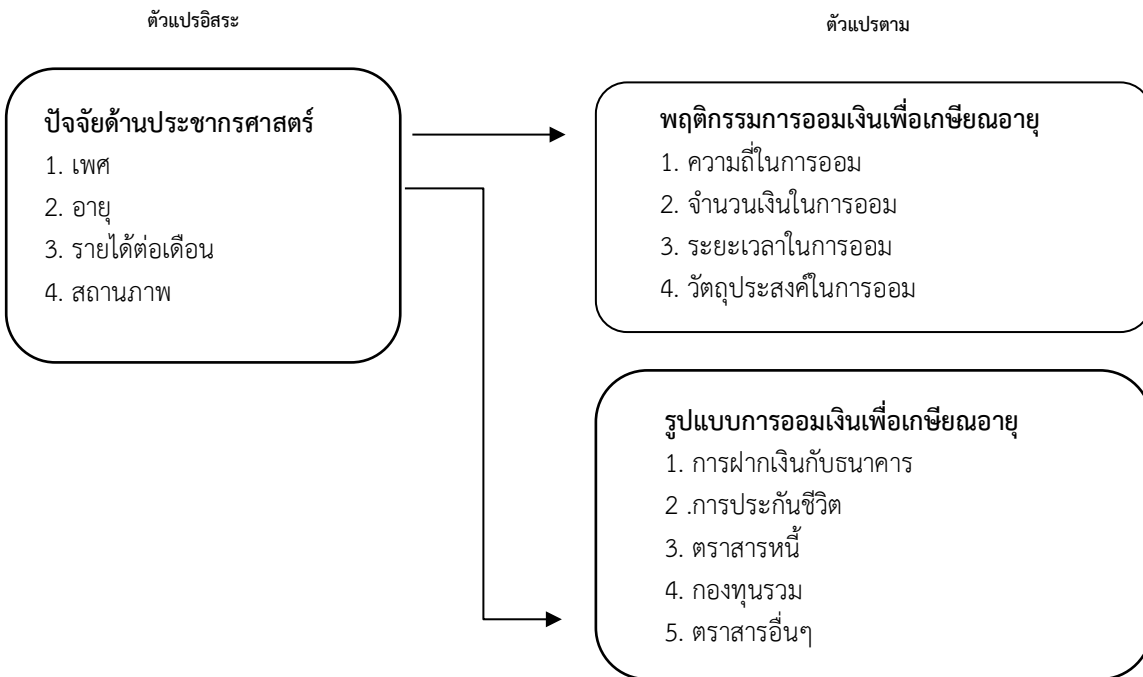
ทางด้านปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ Pomsuwan กล่าวว่า เป็นเรื่องความหลากหลายด้านภูมิหลังของบุคคล เช่น เพศ อายุ สถานภาพ ลักษณะโครงสร้างของร่างกาย ความอาวุโสในการทำงาน เป็นต้น และรวมถึงการเชื่อมต่อของภูมิหลังของบุคคลกับสภาพแวดล้อมต่างๆ เช่น อาชีพ รายได้ ระดับรายได้ ระดับการศึกษา เป็นผลรวมทำให้สามารถใช้ประเด็นดังกล่าวในการศึกษาเชื่อมต่อถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในงานวิจัยทางธุรกิจที่เกิดขึ้นกับพนักงานหรือบุคลากรในระดับต่างๆ ซึ่งมีลักษณะพฤติกรรมการแสดงออกที่ต่างกักัน โดยมีสาเหตุมาจากความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์หรือภูมิหลังของบุคคลนั่นเอง (Pomsuwan, 2017)

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ส่งผลต่อรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรภาครัฐที่ทำงานในสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร เพื่อมุ่งหาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการออมเงินเพื่อเกษียณอายุ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่เป็นแบบออนไลน์

ประชากรที่ศึกษา คือ บุคลากรภาครัฐสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของยามาเน (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้ขนาดตัวอย่าง 400 คน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีดังนี้

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ วารสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำรวมทั้งปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะวิทยาการจัดการ หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์แล้วนั้นนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครเพื่อทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ซึ่งค่าที่ได้ไม่ต่ำกว่า 0.70 ซึ่งจะถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น (ลิตดาวัลย์ เพชรโรจน์และอัจฉรา ชานีประศาสน์, 2547) จากการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Coefficient) ผลการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ ได้ค่าความเชื่อมั่น

ในภาพรวมเท่ากับ 0.913 ดังนั้นแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในระดับที่ยอมรับได้ จึงสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยนี้จะทำการเก็บตัวอย่างที่มีประสบการณ์หรือเคยลงทุนในสินทรัพย์สินดิจิทัลโดยใช้แบบสอบถามเอกสารออนไลน์ (Google Forms) และได้รับคืนเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง หลังจากกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ส่วน

1. การวิเคราะห์สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การวิเคราะห์ความแปรปรวน t-test (เพศ) ในกรณี 2 กลุ่มที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี Least Significance Difference (LSD)
3. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี Least Significance Difference (LSD)

ผลการวิจัย

แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 52.5 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุที่อยู่ในช่วง 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.5 อายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.5 อายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.5 และอายุระหว่าง 30 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.5 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ระหว่าง 15,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37 และส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 47

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความถี่ในการออมเงินทุกเดือนในรอบหนึ่งปี คิดเป็นร้อยละ 47 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการออมเงินเฉลี่ยต่อครั้งเป็นจำนวนต่ำกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 66 ส่วนใหญ่ทำการออมเพื่อเกษียณอายุเป็นระยะเวลา 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.5 และส่วนใหญ่วัตถุประสงค์สำคัญในการออมเงินเพื่อเกษียณอายุคือเรื่องเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตตนเองและครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 46

ส่วนที่ 3 รูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับรูปแบบการออมเงินอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับการประกันชีวิตมากที่สุด ($\bar{X} = 3.73$, $SD = 0.65$) รองลงมา คือ การฝากเงินกับธนาคาร ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 0.60$) กองทุนรวม ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.65$) ตราสารอื่นๆ ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.63$) และตราสารหนี้ ($\bar{X} = 3.37$, $SD = 0.72$) ตามลำดับ

รูปแบบการออมเงิน	$\bar{x}$	SD
การประกันชีวิต	3.73	0.65
การฝากเงินกับธนาคาร	3.70	0.60
กองทุนรวม	3.60	0.65
ตราสารอื่นๆ	3.44	0.63
ตราสารหนี้	3.37	0.72

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน
ตารางที่ 1 แสดงความแปรปรวนของเพศที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน

เพศ	$\bar{x}$	SD	t	P
หญิง	2	.525	1.426	.155
ชาย	1.895	.518		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่าพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐไม่ขึ้นอยู่กับเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ เพศชายและเพศหญิงที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 แสดงความแปรปรวนของอายุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน

ความแปรปรวน	Ss	df	Ms	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.982	3	.661	2.472	.063
ภายในกลุ่ม	52.393	196	.267		
รวม	54.375	199			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานอายุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน ด้วย One-Way ANOVA จำแนกตามอายุ พบว่า $F = 2.472$ Sig. = 0.063 จึงไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 3 แสดงความแปรปรวนของรายได้ต่อเดือนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน

ความแปรปรวน	Ss	df	Ms	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.652	3	.884	3.350	.020
ภายในกลุ่ม	51.723	196	.264		
รวม	54.375	199			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานรายได้ต่อเดือนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน ด้วย One-Way ANOVA จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า $F = 3.350$ Sig. = 0.020 จึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐาน คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท กับ 45,000 บาทขึ้นไป และ รายได้ต่อเดือน 45,001 บาทขึ้นไป กับ 30,001 – 45,000 บาท

ตารางที่ 4 แสดงความแปรปรวนของสถานภาพที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน

ความแปรปรวน	Ss	df	Ms	F	Sig.
ระหว่าง	5.514	2	2.757	11.115	.000
ภายในกลุ่ม	48.861	197	.248		
รวม	54.375	199			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานสถานภาพที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน ด้วย One-Way ANOVA จำแนกตามสถานภาพ พบว่า $F = 11.115$ Sig. = 0.000 จึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐาน คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ โสดกับสมรส และ โสดกับหย่าร้าง

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ส่งผลต่อรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน

ตารางที่ 5 แสดงความแปรปรวนของเพศที่ส่งผลรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน

เพศ	$\bar{x}$	SD	t	P
หญิง	3.565	.526	.181	.857
ชาย	3.578	.524		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่ารูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐไม่ขึ้นอยู่กับเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ เพศชายและเพศหญิงที่ส่งผลต่อรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 แสดงความแปรปรวนของอายุที่ส่งผลรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน

ความแปรปรวน	Ss	df	Ms	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.625	3	.542	2.004	.115
ภายในกลุ่ม	52.989	196	.270		
รวม	54.614	199			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานอายุที่ส่งผลต่อรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน ด้วย One-Way ANOVA จำแนกตามสถานภาพ พบว่า $F = 2.004$ Sig. = 0.115 จึงไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 7 แสดงความแปรปรวนของรายได้ต่อเดือนที่ส่งผลรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความแปรปรวน	Ss	df	Ms	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.331	3	1.110	4.243	.006
ภายในกลุ่ม	51.284	196	.262		
รวม	54.614	199			

จากตารางที่ 7 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานรายได้ต่อเดือนที่ส่งผลต่อรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน ด้วย One-Way ANOVA จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า $F = 4.243$ Sig. = 0.006 จึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐาน คู่ที่แตกต่างกันได้แก่ รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท กับ 30,001 – 45,000 บาท และ รายได้ต่อเดือน 15,001 – 30,000 บาท กับ 30,001 – 45,000 บาท

ตารางที่ 8 แสดงความแปรปรวนของสถานภาพที่ส่งผลรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน

ความแปรปรวน	Ss	df	Ms	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.190	2	1.095	4.116	.018
ภายในกลุ่ม	52.424	197	.266		
รวม	54.614	199			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานสถานภาพที่ส่งผลต่อรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน ด้วย One-Way ANOVA จำแนกตามสถานภาพ พบว่า $F = 4.116$ Sig. = 0.018 จึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐาน คู่ที่แตกต่างกันได้แก่ โสดกับสมรส

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพ ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี รายได้ต่อเดือน 15,001-30,000 บาท และมีสถานภาพสมรส โดยเพศ อายุ ไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐ แต่รายได้ต่อเดือน สถานภาพส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับ บุศย์น้ำเพชร คัมภีรานนท์ และนลิน เพ็ญนวล (2557 : 87-89) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมการออมขึ้นอยู่กับเพศและอายุ โดยเพศและอายุที่แตกต่างกัน มีทัศนคติด้านการออมที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ส่งผลต่อรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพ ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี รายได้ต่อเดือน 15,001-30,000 บาท และมีสถานภาพสมรส โดยเพศ อายุ ไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐ แต่รายได้ต่อเดือน สถานภาพส่งผลต่อรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดลพร ศิริสารกุล (2554) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานธนาคารในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ซึ่งพบว่าปัจจัยด้านรายได้ สถานภาพสมรส ส่งผลต่อรูปแบบการออม และสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับสมมติฐานเรื่องการบริโภคแบบช่วงอายุขัย โดยฟรังโก โมดิกลีนิ (Franco Modigliani) อัลเบิร์ต อันโด (Albert Ando) และริชาร์ด บรัมเบอร์ก (Richard Brumberg) ซึ่งแสดงให้เห็นปริมาณการออมจะแตกต่างกันตามช่วงอายุของคน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่บุคลากรภาครัฐมีความถี่ในการออมเป็นประจำมีเพียงแค่ 47% ดังนั้นองค์กรควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมเกี่ยวกับการออมเงินของบุคลากรให้ตระหนักถึงความสำคัญของการออมเงิน เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น องค์กรควรจัดให้มีบำนาญให้แก่ข้าราชการหรือควรออกมาตรการในการเพิ่มรายได้ เพื่อส่งผลให้มีพฤติกรรมการออมเงินที่ดีมากขึ้น

2. รูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุ จากการศึกษาพบว่าตราสารหนี้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด ส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสนใจและไม่ค่อยมีความรู้ในเรื่องของตราสารหนี้ ดังนั้นองค์กรควรมีการจัดอบรมในการให้ความรู้เกี่ยวกับการออมในเรื่องของตราสารหนี้ให้แก่บุคลากรภาครัฐ เพื่อจะได้เตรียมพร้อมในการออมเงินและรับมือกับปัญหาหลังจากเกษียณอายุได้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการทำวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดเฉพาะกลุ่มตัวอย่างวิจัย ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในกลุ่มวิจัยอื่นๆ เพื่อสำรวจหรือเปรียบเทียบได้ว่าผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันหรือไม่แตกต่างกันอย่างไร
2. เนื่องจากรายงานนี้มีการทดสอบสมมติฐานในเรื่องของปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเงินและรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุของบุคลากรภาครัฐเพียงเท่านั้น ดังนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไปอาจจะมีการทดสอบสมมติฐานเพิ่มเติม เช่น พฤติกรรมการออมเงินเพื่อเกษียณอายุมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุ

การอ้างอิง

- Klinglek, L., Vikraipat, T., Phungphosop, S., Thamthira, S., & Yamphuen, T. (2022). ปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินของคนรุ่นใหม่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี. *Rajapark Journal*, 16(47), 319-331.
- อนงนาฏ ศุภกิจฉวนิชกุล.&ประสพชัย พสุนนท์. (2016). การเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมกับการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุกรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- เนษพร นาคสีเหลือง.(2014). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงาน ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่.
- สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย. (2558). เกี่ยวกับเรา. สืบค้นจาก <http://www.thaibma.or.th/main.html>
- สาธิต ศรีเกษมวงศ์. (2553). ความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารหนี้ ในห้องเรียนนักลงทุนออนไลน์. สืบค้นจาก http://www.set.or.th/th/news/download/document_p1.html
- ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า. (2558). “หน้าแรก” และ “สินค้า”. สืบค้นจาก <http://www.tfex.co.th>
- อุบลวรรณ ขุนทอง, & บุญธรรม ราชรักษ์. (2020). การเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมเพื่อการวางแผน การ เกษียณของกลุ่มประชาชนทั่วไปกับกลุ่มข้าราชการ A comparison of saving behaviors for retirement in general public and officials. *Narkbhutparit Journal NakhonSi Thammarat Rajabhat University*, 12(1), 152-174.
- Jenwittayaroje, N. (2020). ผลตอบแทนและความเสี่ยงในระยะยาวของสินทรัพย์ประเภทต่างๆ:หลักฐาน เชิง ประจักษ์ จากตลาด การเงิน ไทย. *Development Economic Review*, 14 (2), 48-74.
- สุชาติ สวะระพรม.(2015). การให้คุณค่า และลักษณะการออมเงินของผู้สูงอายุที่มาใช้บริการธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาอาคารซิลลิคเฮ้าส์ (Doctoral dissertation, มหาวิทยาลัย ศิลปากร).
- พนม พล สุข วัฒน ทรัพย์. (2020). ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยแวดล้อมเกี่ยวกับการออมที่มีความ สัมพันธ์ต่อพฤติกรรมในการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลของกลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร. *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 3 (2), 1-11.
- ชิตชนก เลิศกุลธรรม, กิริยากุล กลการ, & อาจารย์ที่ปรึกษา. (2019). ศึกษาพฤติกรรมการวางแผน ทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตหลังเกษียณ: กรณีศึกษากลุ่มคนที่มีอายุระหว่าง 22-39 ปี (กลุ่ม generation Y) ในเขตกรุงเทพมหานคร (No. 175431). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รายชื่อสถาบันที่ร่วมนำเสนอบทความ

1. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
2. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
3. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
4. คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
5. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
6. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
7. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น
8. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา
9. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
10. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
11. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
12. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
13. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
14. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
15. ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
16. ภาควิชาเภสัชเคมีและเภสัชเวท คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
17. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
18. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
19. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
20. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
21. มหาวิทยาลัยคริสเตียน
22. มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
23. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
24. มหาวิทยาลัยตาปี
25. มหาวิทยาลัยทักษิณ
26. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
27. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
28. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
29. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ
30. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
31. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก
32. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา
33. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
34. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา
35. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น

รายชื่อสถาบันที่ร่วมนำเสนอบทความ

36. มหาวิทยาลัยธนบุรี
37. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงเชียงราย
38. มหาวิทยาลัยรังสิต
39. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
40. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
41. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
42. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
43. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
44. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
45. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
46. มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม
47. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
48. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
49. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
50. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
51. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
52. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
53. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
54. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
55. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
56. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
57. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
58. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
59. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
60. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
61. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
62. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
63. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
64. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
65. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
66. มหาวิทยาลัยศรีปทุม
67. มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น
68. มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
69. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
70. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
71. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

รายชื่อสถาบันที่ร่วมนำเสนอบทความ

72. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
73. โรงเรียนสุรวิวัฒน์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
74. โรงเรียนอนุบาลเชียงคาน (เทศบาล1)
75. วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
76. วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น
77. วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
78. วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
79. วิทยาลัยนครราชสีมา
80. วิทยาลัยนครราชสีมา
81. วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
82. วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น
83. วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
84. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4
85. สถาบันวิชาการวิทยาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
86. สาขาการจัดการโรงแรมและไมซ์ วิทยาลัยการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยศรีปทุมขอนแก่น
87. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
88. สาขาเศรษฐศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
89. สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
90. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
91. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นบุรี
92. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดขอนแก่น
93. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น

182/12 หมู่ 4 ถนนศรีจันทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

โทร : 043-224111

Facebook : โท - เอก มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น

<http://www.khonkaen.spu.ac.th/>

